

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6. Dopis se pošilja uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju 50% — pust. — Za odgovor je priložiti imenico. — Telefon številka 118.

Srbsko-bolgarska pogodba.

Pismo iz Beograda.

Belgrad 12. (25.) junija 1913.

Parizki »Tems« ima to srečo, da je tekom balkanske vojne postal pravi izvor vseh važnih vesti iz Balkana, celo takih, ki so najnovejši — po svoji naravi — sploh nedostopne.

Svoječasno objavil je »Tems« posamezne odlomke iz tajne srbsko-bolgarske pogodbe od svojega belgrajskega dopisnika, kateri so izzvali v srbski javnosti veliko ogorčenje, kdo je tako nepreviden, da je izdal državno tajnost. Končno se je izvedelo, da je bil to bolgarski poslanik v Beogradu.

Dopisnik »Tems« je medtem umrl v Beogradu in sedaj objavlja njegov list celo vsebino tajne pogodbe s temi besedami:

Nahajamo se v prijetnem položaju objaviti, da si ne popolno besedilo, vendar pa celo vsebino (contenu entier) srbsko-bolgarskih pogodb, ki bodo predloženi arbitraži ruskega carja.

Ti sporazumi, podpisani dne 29. febr. (13. marca) 1912 l., sestojajo iz treh dokumentov.

1. Pogodba o prijateljstvu in zvezi.

V tej listini so takoj v začetku označena vzajemna jamstva za obrambo neodvisnosti in integritete obeh držav.

Pogodba vsebuje dalje določbo za skupno akcijo in definitivno akcijo proti vsem zunanjim poskusom, ki bi imeli namen anektirati, okupirati ali pa samo zavzeti, dasi le začasno, bodisi katerikoli del balkanske teritorije, ki se nahaja pod turškim gospodarstvom. (Primerjalj cenj. čitatelj, kako so »pomagali« Bolgari v diplomatični akciji glede Albanije in srbskega primorja svojemu zavezniku. Op. por.)

Dalje se predpostavlja v pogodbi sklenitev vojne konvencije, ki tvori sestavni del pogodbe o zvezi, in v kateri (konvenciji) naj se točno označi do najmanjših podrobnosti vse ono, kar mora vsaka stranka storiti za slučaj vojne.

2. Tajni dodatek (pogodbi).

Ta dodatek predpostavlja hipoteko skupne vojne akcije proti Turčiji, bodisi, da nastane potreba zveznih držav za intervencijo vsled notranjih nemirov v Turčiji, bodisi, da bi stopilo na dan vprašanje »statusa quo« na balkanskem polotoku po zunanjih in notranjih vzrokih.

Vse potom skupne akcije — pridobljeno ozemlje pripada pod skupno gospodarstvo (condominium) obeh zaveznikov in njega razdelitev (liquidation) se mora izvršiti v roku

od treh mesecev, o podpisu miru na sledeči podlagi:

Srbija priznava Bolgarski pravo na ozemlje, katero se nahaja (situe) na vzhodu od planine Rodop in reke Strume; a Bolgarska priznava Srbiji pravo na teritorije ležeče (situe) na sever in na zahod (au nord et a l'ouest) od planine Šare.

Kar se tiče ozemlja, ležečega (situe) med Šaro, Rodopom, Arhipe-lagom in Ohridskega jezera, ako bi obe zvezni državi prišle do prepričanja o nezmogljivosti ustanovitve avtonomne provincije v tem predelu (region), vsled običajnih interesov srbske in bolgarske narodnosti ali vsled drugih notranjih ali zunanjih razlogov (considerations), postopati se mora, z ozirom na te teritorije (de ces teritories) na sledeči način:

a) Na zemljevidu, priloženem tej pogodbi, označena črta je od »Gol-lem-Vrha« severno od Egri Palanke, čez sredino »Ovčega Polja«, razdvaja Vardar na nekoliko kilometrov severno od mesta Velesa in konča pri Ohridskem jezeru ob severni strani Ohrida.

b) Bolgarska se obvezuje (s'engage) zadovoljiti se s to mejo v slučaju, da bi ruski car, ki mora biti na-prošen (solicite) za vrhovnega raz-sodnika (l'arbitre supreme) v tej stvari, odločil to mejo za pravo.

c) Sporazumno se obe stranki obvezujeta, da vsprejmete kot definitivno skupno mejo ono linijo, katero bo našel ruski car v gori označenih mejah (dans les limites ci-dessus indi-quees) kot najbolj primerno (la plus conforme) praviim interesom obeh zaveznikov.

d) Vsako nespornost ali (tout differend), o priliki tolmačenja ali izvršitve bodisi katerikoli določbe gornje pogodbe, tajnega dodatka in vojne konvencije, bo predloženo na definitivno rešitev (decission) Rusiji, čim ena ali druga stranka izjavi, da je nemogoča poravnava nesoglas-nosti s medsebojnimi pregovori.

3. Vojna konvencija.

Bolgarija in Srbija se obvezuje-te za slučaj vojne skupno prodirati na turško ozemlje, prva z najmanj 200.000 mož in druga z najmanj 150.000 mož.

Ako Srbija in Bolgarija — po predloženem sporazumu — napoveste Turčiji vojno, ste dolžni obe državi (l'une et l'autre seront obligees) poslati na vardarsko bojišče vsaka po eno armado (chacune une armee) od najmanj 100.000 borilcev. (Bol-garska je poslala samo eno divizijo. Op. por.)

V slučaju, da napade Avstro-Ogrska Srbijo, je dolžna Bolgarska takoj napovedati vojno Avstro-Ogr-ski in poslati v Srbijo armado od naj-manj 200.000 mož, da skupno s srbsko vojsko izvede vse vojne operaci-je, bodisi ofenzivne ali defenzivne. Isto obvezo ima Bolgarska napram

Srbiji tudi tedaj, ako Avstro-Ogrska zasede s svojo vojsko novopazarski sandžak z dovoljenjem ali brez do-voljenja Turčije in bodisi pod kate-rimkoli izgovorom (pretexte). Ako bi taka akcija Avstro-Ogrske izzvala napoved vojne od strani Srbije, ali pa, da bi Srbija — radi obrambe svojih interesov — poslala svojo arma-do v novopazarski sandžak in bi prišlo vsled tega do boja med srbskimi in avstrijskimi četami, je Bolgarska dolžna nuditi Srbiji isto pomoč.

Vtis te objave.

Prva dva dokumenta podpisana sta od obeh zavezniških ministrskih predsednikov in ratificirana od obeh kraljev; vojna konvencija pa je pod-pisana tudi od načelnikov generalnih štabov Srbije in Bolgarske.

Ta objava je politične kroge ne-malo iznenadila, ne samo v Srbiji, pač pa tudi drugod, tembolj, ker se ne-taji pravilnost in resničnost gornjih podatkov.

Objavljenje vsebine spornih do-kumentov bo nemalo prispevalo k ublažitvi ostrih časniharskih polemik na obeh straneh in bo tudi širši jav-nosti brezdvomno dobrodošlo za presojanje srbsko - bolgarskih odno-sajev, posebno sedaj, ko je ruski car prevzel razsodništvo spora v svoje roke.

Položaj v Beogradu.

postaja vedno bolj nejasen in zamo-tan in čim bolj se bližamo jasnemu zaključku in kočni rešitvi važnega spora, tembolj se pogrezamo v kaos vprašanj in raznih prehodnih dogod-kov, ki otežkočajo jasn pogled na razvoj in akutnost spornih vprašanj.

Bolgarska je začetkom izjavila podvreči se arbitraži ruskega carja, ako se ista vrši na podlagi sporne pogodbe.

Istotako je bila tudi Srbija pri volji vsprejeti arbitražo le pod po-gojem, da se ista ne izvrši na podlagi

Enakopravnost.

Hoteli so poleteti sokoli v Ljubljano belo, da v mogočem bi poleti, dvignili slovenstvo celo.

Pa je rekla slavna vlada: »Jaz sokolov nimam rada. Mirna moja je Ljubljana —

Ce pa sokoli z Balkana bi se vanjo naleteli, velik bi nemir imeli.

Oni mislijo, da Kranjska — zemlja naša je slovaniska — pa predvsem je avstrijsanska.

Narod kranjski je ponižen — za pravice je brezbrizen — dvigati ga je nevarno, za namene naše kvarno.

Jaz podpiram germanizem zraven še klerikalizem —

zato hočem mir imeti — proč s sokolskimi izleti!

To mi moti moje delo! — Vem, kaj vse bi se godilo, kaj bi vse se govorilo.

Kakšne pesmi bi se pelo. Sokol je nam vsem na poti, nam ponemčevanje moti.

Kot je vlada govorila, tako tudi je storila — zlet sokolski — zabranila

A zato so druge ptice v naše kraje priletele, razposlale so oklice, iz Ljubljane bele...

In tako veliki muki bodo konec naredili, jo v veselje spremenili turnerji in čuki.

Za birmo

dobite pri **H. SUTTNER**

: tvrdki :

Lastna pro-tokolirana tovarna ur

:: v Švici ::

Mestni trg št. 25

in sv. Petra cesta 8

najcenejše in najboljše

: ure, verižice itd. :

Lastna pro-tokolirana tovarna ur

:: v Švici ::

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

»Ranjenca smo prinesli, gospa markiza, je vzel Gregor in se od-kril. »Patrujirali smo po Sansnej-skem gozdu, pa smo naleteli na fran-coske huzarje, ki so lovili ulane. Ti so bežali pred našimi, ro so dobili po-moč, in naši so morali gledati, da iz-ginejo... Ta oficir za je bil obležal na mestu... in zato smo mislili, da boste vi, gospa markiza, gotovo tako usmiljeni...«

»To se razume. Gregor. Kaj praviš, Klara — položimo ga v rdečo sobo, ali ne?«

»Da, mama: tam mu bo najbolj udobno.«

Tašca in snaha sta sledili nosa-čem, ki so zavili po velikih stopnicah. »Ali je težko ranjen?« je vpra-šala stara markiza.

»Krogla mu je prebila prsi tik pod ramo.«

»Oh, nesrečnež! To je smrtno!«

»Nič ni gotovega. V Afriki sem videl dovolj takih ran, ki so se za-celile prav naglo. Jaz menim, da utegne okrevati.«

»Ah, Bog naj vas usliši! Takoj moram poslati po zdravnika.«

»Zdravnika ne bo prej kakor čez dve uri — ako ga najdejo doma.«

»Dotlej pa storiva medve, kar je v najini moči, kaj ne, Klara?«

Dospeli so bili v prostrano soba-no, ki so jo imenovali »rdečo sobo«, zaradi sten, prevlečenih s starim granatnim baršunom. Nosači so položili nezavestno truplo na veliko paradno posteljo.

»Moj Bog, kako je bled!« je za-mrmrala markiza Klara in dodala še tiše: »Ubogi fant... tako mlad je in tako lep! Samo da ne bi umrl...«

Stara markiza ni pomišljala dolgo:

»Klara, sleči ga morava.«

»To ni mogoče, mama — razen, ako mu razreževa dolman. Drugače bi ga preveč bolelo.«

»Naj skoči kdo po škarje!«

Med tem se je bilo natrlo v sobo vse polno radovedne služinčadi. Toda stara markiza je vzklila:

»Oh, prijatelji, idite rajši, vsi,

kar vas je. Mnogo preveč nas je tu.

Faj veste, da mora biti mir in samo-ta okrog bolnika. Vam pa, Gregor,

še enkrat hvala za priliko, da mo-rem pomagati francoskemu oficirju.«

»Vaš sluga, gospa markiza,« je

dejal gozdar in se poklonil odhajaje.

»Na razpolago sem vam v vsaki re-či,

podnevi kakor ponoči. Ako bi me ka-terikrat potrebovali, pošljite k meni

kočijaža Antona; nanj se lahko za-nesete kakor name samega.«

To rekši, se je obrnil k tovari-šem:

»Idimo zdaj, ne motimo gospo-de...«

Može iz Bisjere so odšli. Stara markiza se je spravila s Klaro vneto na človekoljubno delo. Z neskončno previdnostjo sta slekli ranjenca, iz-mili mu rano in mu jo obvezali. Ko se je dotaknil hladni obkladek raztiga-nega mesa, je oficir zajčal.

»Boli ga, siromaka,« je dejala Klara s solzami v očeh.

»To ni slabo znamenje. Boljše je to kakor njegova prejšnja brezčut-nost.«

VII.

Ob ranjenčevi postelji.

Čakali sta zdravnika.

Markiza Klara je pazila na vsak najmanjši drhtljaj, ki bi bil mogel pre-makniti obvezo in povzročiti novo krvavenje teh belih prsi, ki so se dvigale tako slabotno ob utripanju srca.

Zdajci pa je izpregovorila tašča. »Ko bi vsaj vedeli, kdo je... da moreva obvestiti njegovo rodbino.«

Ce se ne motim, gledajo pisma iz žepa njegovega dolmana; treba vam je samo pogledati naslove.«

Stara markiza je vzela res par pisem, da se prepriča, ali so naslov-ljena vsa enako; nato je čitala na glas:

»Gospod grof Olivje d'Ormoa, kapitan pri 5. huzarskem polku v Sar-geminu...«

»Olivje d'Ormoa!« je vzklila Klara. »To ime mi je znano!«

»Meni tudi. Stara, veleugledna rodbina je to... Kot dekle sem bila v inštitutu z neko Lucijo d'Ornova — nemara teto tega nesrečnega mla-dega moža...«

»Ah, je že tu!...« je vzklila Klara.

Zdravnik je stopil v sobo. Mož iz Bisjere, ki je prišel ponj, mu je bil razložil spotoma, kako in kaj.

Stopil je naravnost k postelji; toliko da je pozdravil dami.

»Treba bo preiskati rano,« je dejal in izvlekel tok z inštrumenti.

»Ah ne, gospod doktor! Krogla je šla itak skozi.«

»To vem; a videti moram, ali ni zadeta kost.«

»Ali pa pljuča!...«

»Ne verjamem; saj ni bljuval krvi?«

»Ne; tudi diha mirno...«

»Vidite!... k večjemu, ako je zadeto pleče; potem moram pobrati koščice... drugače...«

Zamahnil je pomembno z roko in vzel sondo:

»Ali imate kaj gorke vode?«

»Evo je, gospod doktor.«

»Hvala; potrebujem jo, da pri-hranim revežu nepotrebno muko.«

Ogrel je jeklo v topli vodi in ga spustil nato v rano, z nežnostjo, ki je ne bi bil nihče pričakoval od nje-govih širokih rok. Toda kljub nje-govi opreznosti se je zdrzil ranjenec krčevito in zajčal od bolečine.

In kakor da je ta silna bol vzdra-mila življenje v njem — oficir je od-

prl oči — velike, črne oči — in po-gledal okrog sebe z izrazom vzne-mirjenja, ki se je izpremenilo takoj nato v brezmejno strmenje.

Toda že se je oglašil stari zdrav-nik:

»Ne vznemirjajte se, gospod, ne bojte se ničesar. Ranjeni ste, a ne opasno, in sreča je hotela, da so vas prinesli v hišo, kjer vam bodo stregli prav tako skrbno, kakor da ste do-ma. Zdravnik sem; toda nevarnega nisem zasledil ničesar. Slabi ste zelo, ker ste izgubili mnogo krvi. Toda potrditi se hočemo za vas, in čez mesec dni boste zopet zdravi, morda pa še prej...«

Bolnikove oči so se obračale v jamicah; z neizmernim začudenjem je gledal to prostorno, aristokratsko sobano. Gledal je doktorja, ki mu je prigovarjal in mu napravljaj hkrati večšo obvezo.

Nato se je ustavil njegov pogled — in s čisto novim, naglim izrazom! — na mladi ženi, ki je stala poleg zdravnika s platnenimi ovoji v ro-kah; njene krasne modre oči so bile polne sočutnih solz. Ranjenec se je nasmehnil slabotno in zamrmral:

»Oh, milostna, kako zelo sem vam hvaležen...«

Toda že ta neznačni napor je bil zanj prehud. Komaj je mogel še do-dati:

»Tako... izmučen sem...«

Zaprli je oči in zavzdihnil glo-boko.

(Dalje.)

ugodbe, pač pa na osnovi rezultata balkanske vojne in v tem slučaju priča v poštev pri razsojanju spornih vprašanj tudi ostala dva zaveznika (Grška in Crnogorica).

Ruski car pa je zahteval, da se brezpogojno obe sporni stranki podvržeta njegovi razsodbi, to pa le v tem slučaju, ako bi bil petrogradski sestanek balkanskih zaveznih ministrskih predsednikov brezuspešen, tedaj bi vsi štirje min. predsedniki predložili svoje želje pred ruskega carja.

To stališče Rusije je v načelu vsprejeto od cele balkanske zveze in v tem je videti, da je Bolgarska popustila v očigled obupnim njenim notranjim razmeram.

Konferenca min. predsednikov se tedaj vrši in brigadir Vukotić, črnogorski min. predsednik, se že nahaja od včerajšnjega dne v Beogradu in čaka še Venizelosa, grškega min. predsednika, da potem s Pašičem skupno odpotujejo v Petrograd.

Do tu je vse jasno in vsaki dan nam je prinašal novih nadej za mirno rešitev.

Naenkrat pa je zopet nastala v Srbiji ministrska kriza in prvotno se je mislilo, da se zopet vse ublaži, a včeraj ob peti uri je kralj vsprejel demisijsko in sedaj se nahaja Srbija brez odgovornih činiteljev.

Kaj sedaj? Kdo prevzame Pašičevo nasledstvo?

Vse to so vprašanja, ki globoko režejo v bolgarsko-srbsko razmerje in iz jasnih višin se zopet pogrežamo v globoko temo — negotovosti.

Na mejah pa divjajo posamezni boji s predstražami bolgarske, srbske in grške armade.

Slovanstvo preživlja zopet eno svojih kriz...

Mars.

Kako v bodoče?

Trst, 26. junija.

Volitve so torej končale in bojevit duh, ki je preveval naše vrste za časa burne volilne dobe, je začel pojenjati. Do časa pa nikakor ne sme pojenjati, zakaj letošnje volitve so nam pokazale, da imamo hude sovražnike in da si ti naši sovražniki, kadar gre za odločilne boje, podajo roke in skupno udarijo proti nam. Italijani in Nemci se sicer nekoliko kavsajo med seboj, toda, kadar je treba planiti na Slovana, takrat so si vsi edini in med njimi vlada pravo bratstvo.

Ta italijansko-nemška zveza pa je pritegnila tudi veliko socialnih demokratov na svojo stran, to pa s tem, ker je naglašala, da so delavci v Trstu odvisni le od Italijanov in da bodo imeli kruha le tedaj, če bodo glasovali za italijansko kamoro.

Žalostno je to, da se nahajajo v vrstah socialno demokratične stranke taki nezavedneži, ki rajše poslušajo italijansko protidelavsko kamoro, nego pa svojo lastno delavsko stranko.

Resnice, da se bodo ti naši nasprotniki, ki so stali v boju proti nam pri letošnjih volitvah, pripravljali v solidarnosti na prihodnje volilne boje, pač nihče ne more vtajiti. Oni imajo pred naraščajočim Slovanstvom strah, zato na nič drugega ne mislijo, kakor pa na to, kako bi nas potisnili nazaj in nam stopili s težkim korakom na vrat. Kovali bodo proti nam zlobne načrte, pridno se bodo pripravljali na boj, in kadar se bodo čutili zadosti močne, takrat pa bodo planili po nas z vso svojo strastjo in sovraštvom.

Da goje do Slovencev res veliko, naravnost smrtno sovraštvo, to smo mogli videti za časa volil. borbe. Hoteli so zažgati Ciril-Metodovo šolo tedaj, ko so bili v njej učenci, in hudo jim je bilo, da se jim ta hudobija ni posrečila.

Proklamirali so proti sloven. delavcem štrajk ter so hoteli na njegovi podlagi doseči, da bi prišli od kruha slovenski delavci ob pristanišču. Uganjali so še druge lopovščine, o katerih bi se pustilo obširno pisati.

Vspričo tega dejstva, moramo imeti pač odprte oči in stati moramo neprestano na straži. Malodušnost mora popolnoma izginiti iz naših vrst! Če se nasprotniki pripravljajo proti nam z namenom, da bi nas uničili, moramo pač pokazati, da čutimo v sebi dovolj odporne sile in da smo pripravljeni na vsak napad od strani nasprotnikov odgovoriti tako, da bo začelo vse pisati okoli njih. Zadostno odporno silo pa si bomo pridobili izključno le z navdušenim in stvarnim delom, tako na političnem, kakor na gospodarskem in izobraževalnem polju. Zlasti moramo polagati veliko važnost na gospodarsko in izobraževalno delo.

Če bomo gospodarsko močni, nas nihče ne bo mogel izpodrinuti. Reče, ki ne poseduje razven svojih žuljavih rok ničesar, je lahko pognati. Človeka, ki kaj poseduje, pa ne. To velja za čeli narod. Zato glejmo, da

pridemo na gospodarskem polju do potrebne moči! Pri tem pa naj sodelujejo vsi sloji naroda! Vsak naj vrši tisto delo, za katero čuti največ sposobnosti.

Ako bomo v tem smislu nadaljevali naše delo, bomo čisto gotovo prišli do lepše bodočnosti. In ni nobena utopija, če rečemo, da v tem slučaju lahko upamo na popolnoma slovenski Trst.

V nasprotnem slučaju, če bomo torej lenarili, se nam zna slabo go-diti. Lahko napočij za nas zopet tista doba, ko se na tržaških ulicah niti ni smelo slovensko govoriti in ko so postopali s Slovenci kakor s psi.

Ti časi se ne smejo povrniti! In ne samo to.

Vse naše stremiljenje mora iti za tem, da se današnje žalostne razmere izboljšajo.

To se bo zgodilo, če se bomo vsi vpregli v delo. Minulemu volilnemu boju na jorej sledi nov boj, ki pa naj ne bo samo hipen, ampak trajen.

Stajersko.

Klerikalni poslanci naši škodljivci! »Straža« od zadnje srede napada naprednega poslanca dr. Rav-niharja in se hoče iz njega norca delati! »Straža« bi storila mnogo bolj in pravilneje, če bi najprej našela vse grehe dr. Korošca in Verstov-ška. Posebno še prvega. Rada bi »Straža« že zopet se bahala »koliko so že njeni poslanci storili. Seveda, njihovih del in zaslug previdno za-molčuje! Zakaj? Ker se nismo nič storili in prav ničesar dosegli v var-stvo naših narodnih pravic. To je se-veda žalostno! Le poglejmo enkrat: štajerski »Volksrat« vedno bolj po-nemčuje naše godnije in druge dr-žavne urade. Pa kaj store naši kleri-kalci? Dr. Verstovšek — ki je mor-da še eden najbolj zavednih med nji-mi — ima vedno na razpolago kak-šno mogočno interpelacijo in more-biti bi še tu in tam kaj dosegel, am-pak za seboj ima dr. Korošca in ta ne pripusti, da bi taki koraki imeli kakšne uspehe, ker se boji, da bi mu njegovi tovariši-poslanci zrastle »čez glavo«. Kar bi eden dosegel z odloč-nim nastopom, to on pokvari z za-hrbtnimi pogajanjmi in lovenjem kon-cesij. Pa ne morda, da bi bile te kon-cesije v korist volilcem. Nasprotno. Tem so v škodo. V dobro so le par klerikalnim mogočnikom in drugemu nikomur. Če pa izpregovori kak kleri-kalni poslanec na dobro splošni slovenski stvari, pa dobi dr. Korošec še drugega tovariša v osebi kranj-skega dr. Šusteršiča. Že v neštetihih slučajih so imeli klerikalci, ki se s svojo močjo vedno na vsa usta ba-hajo, priložnost, postaviti se ponem-čevalnemu sistemu, ki danes piha z Dunaja, a storila pa tega niso nikdar. Udrihati po naprednih poslancih se torej ne pravi nič drugega kot: ve-doma se lagati! Najmanj k temu upravičena pa je »Straža« in go-spodje okoli nje. Saj štajerske raz-mere se kar kade — klerikalnih gre-hov...

Maribor. (Nemški profesorji kot glavni propagatorji ponemčevanja.) Odkritje »Jahnovega« spomenika je zopet pokazalo, kako malovažno sta-lišče zavzemajo ravno nemški pro-fesorji napram slovenski javnosti. Kakor pri vsaki priliki, so tudi tukaj bili oni glavni faktor, ki je povzdigo-val do neba nemško kulturo. To je pokazal takrat v prvi vrsti nemški realčni profesor Jörg. Nastopil je v govoru, ki naj bi bil telovadno-strokovno obravnaval pomen telovadbe. Zašel pa je v govor v čisto drug, na-cijonalen tir, ki je pač povzdigaval nemško idejo in kazal vse človeške pridobitve le kot sad nemške kul-ture. Poslušalo ga je seveda številno občinstvo in med tem še prav poseb-no dijašvo ter druga učeča mladina. To se pravi nič manj, kot javno učiti in vcepjati v mlada srca nacionalni šovinizem. Ali pa je kaj takega tu ob narodni meji dovoljeno? Pustimo to vprašanje za danes odprto! Na vsak način pa si zapomnimo to nastopanje za slučaj — ko bomo mi Slovenci iz tega izvajali posledice...

»Los von Rom« in naši kleri-kalci. Na »Los von Rom« gibanje so naši klerikalci kaj hudi. To seveda samo zategadelj, ker podkopava nji-hovi ljudstvo-ponemčujoči politiki vedno huje tla. Zadnja »Straža« pravi, da je temu kriva izvečine agita-cija nemških pasttorjev. Temu pa ni tako. Vstopu k protestantizmu so krivi samo klerikalci. Klerikalne po-litične spletakarje in družabna kleri-kalna impotenca, to so glavni faktorji ki ljudi vedno huje in v vedno več-jem številu s studom odganja stran od Rima in v naročje protestantizma, oziroma popolnega brezverstva. Ljudske mase vedno bolj uvidevajo, kako silno mnogo je že zakrivil kato-licizem in njegovi duhovni — ljud-skega gorja, ljudske bede in duševne propalosti. Ne agitiramo za »proč od Rima«, ovreči pa hočemo tako na-ivno tolmačenje vzrokov tega giba-nja, kot to dela naša ljuba maribor-

ska »Straža«. Dokler se rimsko-kato-lištvo ne bo prepričalo — in zato je malo upanja, da potrebuje korenite preureditve v svojih dogmah in o življenju — zasebnem — svojih du-hovnikov, redov itd., ni upati, da bi se temu prišlo v okom. Nasprotno: teh sedem let tega gibanja, mislimo na glavno gibanje, ie šele predigra temu kar sledi. »Straža« bo torej še marsikaterikrat lahko pisala o »pro-testatovski agitaciji«.

Delo notarjev na slov. Stajerju. Piše se nam: Značaj mojega po-kllica mi daje mnogokrat priliko do-biti vpogled v razne pogodbe. In ne-malokrat se mora človek res zgra-žati nad spakirano slovenščino ter dvoumnostjo teh pogodb, ki so delo nemških notarjev. Zlasti se »odliku-jejo« notarji v Slov. Bistrici, v La-škem in Rogatcu. Slednji najraje tudi pri nemščine popolnoma ne-zmožnih strankah napravi pogodbo kar v blaženi nemščini, ker dobro ve, da si narodno brezbrizni ljudje itak puste vse dopasti. Navedem le en slučaj, vzor pogode enega nem-ških notarjev zgoraj navedenih kra-jev. Točka »tretjič«, drugi odstavek te pogodbe se glasi doslovno: »Na-dalje se izgovori prodajalke če, za slučaj, če bi si njena otroka M. M. V. vženila, ter če boti do svoje ženitve pri kupcih ostala ter njima pri delu pomagala, da morata kupca vsake-mu za gostijo dati, dvajset kil mesa svinjskega, pet skafov pšenice in pet vedrov vina, oziroma če vina ne bi imela, pa pet malih vedrov sadnje pijače vse to pa le, če bosta kupca to imela pri hiši.« — No kaj pravite k temu skrupulemu odstavku? Ne glede na kopico slovniških in drugih napak, prešturajte odstavek z lu-ridičnega stališča. Besedica »dajati« je dala uradniku pri odmernem uradu v Mariboru, seve tudi Nemcu, po-vod, da je to enkratno dajatev ob priliki ženitve smatral za tekoče breme za več let ter pristojbino od-meril po 10kratni vrednosti pridržka. Taki slučaji niso redki. In neraz-sodna stranka mora plačati 9krat večjo državno pristojbino, kakor bi ji bilo treba in se ima zato seve za-hvaliti le slovenščine nezmožnemu notarju, oziroma njegovi pogodbi. In potem zadnji stavek: »Če bota kup-ca to imela pri hiši.« Recimo, da pride čas ženitve enega otrok. Pre-meten kupec lahko naprimer odpe-lje vino ali »sadnjo pijače« od doma in rešen je dajatev. Kaj mu hoče? Saj ob času ženitve »ni imel pri hiši«. Nastane lahko preporni kreg in tožba je skoraj neizogibna. To so torej sta-ra pacta — jasne določbe... — Ome-nim naj le še naslednje stavek iste pogodbe radi njegove klasične slo-venščine. Glasi se: »Kakor to po-sestvo stoji in leži, s hišnimi in go-spodarskih poslopij vred pa izvemšji vže odmejljenih, po geometri-je odmerilnih delov parcel itd., katera dela (so štirje) se prodajalka v last pridržki. — Upam, da bodo te vrstice zadostovale, da slov. ljudstvo izpre-vidi, kako neprijetne posledice ima lahko taka pogodba, ter da se vsaj tam, kjer ima tudi slovenskega no-tarja na razpolago (Maribor, Ptuj) izogibljie nemških. Slednjim pa pri-poročamo, da naj se gredo pošteno učiti slovenščine, če že morajo doma-činom odjedati kruhi.

Slovenjegrade. Naša podruž-nica družbe sv. Cirila in Metoda pri-redi dne 13. julija t. l. ob priliki 25letnice v Šmartnem veliko ljudsko veselico, katere se udeleži tudi celo celjsko sokolsko okrožje. Že sedaj se vrše velikanske priprave in zani-manje od vseh strani, posebno od strani kmečkega ljudstva, tudi ti-stega iz bližnje Koroške raste od dne do dne. Spored bo zelo zanimiv. Čih sokoli in sokolice, katerih v našem kraju do sedaj še nismo imeli prilike občudovati, nastopili bodo pri pro-stih vajah kakor tudi na orodju. Tudi druga iznenadenja ne bodo izostala, za kar nam jamči izredna marljivost naših narodnih dam. Zato je pričako-vati, da bo udeležba zelo velika. Na-tačnejši spored se bode pravočasno objavil.

Iz celjske okolice. Slučajno mi je prišel te dni »Slov. Gospodar« z dne 19. julija t. l. v roke. V uvod-nem članku se svari kmete pred raz-novrstnimi agenti, ker se mnogi po-služujejo goljufije in vsiljevanja. Po-tem navede imenovani list, da sta bila dne 10. junija t. l. v Gradcu dva agenta na večmesečno ječo obsojena, ker sta nekega kmeta z malovred-nim strojem opeharila. Mi odobra-vamo to svarilo, dasi ni popolno. »Gospodarjev« dopisnik je namreč zamočal, da tičijo tudi v kutah agenti, kateri so nevedno ljudstvo že za veliko večjo vsoto oskubili, kakor taki, ki ljudem stroje ponujajo. Navedemo samo: Dрозd, Kaiser, Weiss. »Slov. Gospodarju oziroma gg. Kemperlu in Korošču, bi toraj svetovali, da naj začneta s prav ve-liko metlo pred lastnim pragom po-metati in na to delovati, da se tudi »žegnani agenti« zasluženi kazni ne otegnejo.

Dnevni pregled.

Kako se rešuje koroško Sloven-stvo. »Slovenec« poroča: Velika manifestacija koroških Slovencev pri Pliberku. Včeraj je privrelo iz vseh krajev pliberškega okraja na tudi od drugod na tisoče slovenske-ga ljudstva na evharistično sloves-nost pri cerkvi Božjega groba nad Pliberkom. Vršla se je pod vodst-vom č. g. knežškofijskega kancler-ja mons. Vidovica lepa evharistična procesija, katere se je udeležilo sila pobožnega ljudstva. Pri slovesni sv. maši je pridigal č. g. Smodej. Po pro-cesiji se je vršil shod pod cerkvijo in je po nagovoru predsednika S. K. S. Z. za Koroško dr. Lamberta Ehr-lichja govoril Fr. Tersegav o pome-nu češčenja sv. Rešnjega Telesa za slovensko ljudstvo. Popoldne pa je bilo koroško ljudstvo priča prvega javnega nastopa uniformiranih koro-ških Orlov, ko so izvajali proste vaje in orodno telovadbo, kar je ljudstvo zelo navdušilo. Govoril je dr. Hoh-njec o verski in narodni ideji v slo-venski krščanski izobraževalni orga-nizaciji. Ljudstvo se je zadovoljno vračalo domov. Nepričakovano lepo vspeła slavnost je pokazala, da na Koroškem še vedno živi pobožno in narodno zavedno ljudstvo, ki se ne da potujčiti in odtujiti veri, ki ga najbolj uspešno brani pred demora-lizirajočim nemškim nacionalizmom. Slavnosti kljub uniformiranih Orlov ni nihče motil, kar dokazuje, da je bil Heinov nazor, da bi Orli mogli iz-zvati nacionalne provokacije, neutemeljen. (Radi verjamemo. Op. ured.) Sicer pa so štirje orožniki skrbeli za red, ki se pa ni niti najmanj motil. Tako se torej koroški Slovenci prav pobožno pripravljajo na svojo narod-no smrt.

Čehi in Slovenci. V št. 49. prina-šajo »Deutsche Stimmen«, priloga »Grazer Tagblatt« pod gornjim na-slovom članek, ki ga hočem prevesti kolikor mogoče dobesedno: — Pri komerzih, sokolskih zletih in sličnih priložnostih toli slavljenjo prijatelj-stvo med Čehi in Slovenci, kakor znano v istini ne obstoja. Čehi so Slovincem samo dobrodošli, če in kakor dolgo podpirajo z denarjem svojih bank slovenska podjetja, do-čim jim v ostalem ne skazujejo no-bene naklonjenosti. Zlasti od Hribarja uvedeni uvoz čeških uradnikov, in-ženirjev in zdravnikov celo vzbuja na Kranjskem v vseh slojih sloven-skega prebivalstva očito nevoljo, ki gre tako daleč, da se da do sedaj zmeren slovenski tisk, kakor smo pred kratkim pokazali, dovesti do neprijaznosti napram Čehom. Ti ob-čutki ne ostanejo neopaženi na češki strani, kakor je razvidno iz članka, ki ga je podal urednik »Na-rodni Listov«, ces. svetnik Denizek v časopisu »Zlata Praha«: Čehi smo največji altruisti (nesebičneži) med Slovani. Pomagamo vsem, podpira-mo vse z našo simpatijo, z našim de-lom na vseh poljih in delih človeške-ga delovanja, čeprav sami nimamo nikake preobilice in čeprav ne doži-vimo nobene vzajemnosti. Mi nosi-mo svoje prihranke v slovenske in hrvaške dežele. Financijelno krepimo Kranjsko, Primorsko, Hrvaško in Dalmacijo. Darujemo znatne svote ranjenim črnogorskim, srbskim in bolgarskim vojakom. Velik tok naših turistov izdaja svoje prihranke na slovenskem jugu. Toda dobro delo tlači. Že se od tam oglašajo proti nam glasovi. To so pritožbe in tožbe čez našo premoč. Imenujejo nas tu-jece ter pravijo, da smo prišli in prih-ajamo na slovenski jug, da gospodar-sko slabijeje Slovane izsesavamo. In da je potrebno, se od tega vpliva emancipirati. Moramo se na to pri-praviti, da bo prišel dan, ko se nam bo nujno svetovalo, naj se le povrne-mo domov, na sever. Pripravimo se, da bo prišel dan, ko bo češki izvoz blaga, češki izdelek, češki denar, tr-čil pri Jugoslovanih na hud odpor, na odpor, ki se bo poosebil v vojko. To je moja diagnoza in prognoza. Na te v tem članku izražene nazore se s sloven. strani ni oporekalo, iz česar se sme sklepati, da se tudi tukaj kot resnični priznavajo. Ni mi sicer zna-no, da bi se dosedaj kateri slovenski meročajni člani v gornjem smi-slu izrazil proti Čehom, medtem ko je vsakomur jasno, da je Nemcem naše bratsko razmerje do Čehov trn v peti ter je skušalo razdreti. Ni jim po godu, da se je ravno pod češkim vplivom vzbudila narodna zavest Slovencev. Zato to hujskanje na obe strani. Menim, da bi bil nedavno os-novan »Slovenski klub« poklican, k gornjemu članku spregovoriti pri-merno besedo ter javnosti kozazati ničevost gornjih trditvev.

Pismo rezervista. Oprostite, da vas nadlegujem z malim poročilom. Resnica sicer v oči bode — toda sli-šati se mora. Kakor vam je znano, stojimo tu že od decembra in še ne vemo, kaj bo z nami. Kako se nam godi, ste lahko povzeli iz raznih pi-sem, ki so jih prinašali z meje razni

avstrijski listi. Popišem vam tu en slučaj, ki gotovo jasno kaže, kako naša mažarska vlada skrbi za svoje rezerviste, oz. za njih rodbine. Vče-raj se je pripeljala sem neka žena z dvema otrokoma. Doma je iz Budim-pešte in je v blagoslovljenem stanju. Prišla je v Ercegnovo, ker je doma z družino vred od glada umirala. Prodala je svoje pohištvo in je zad-nje krajcarje porabila, da se je po-dala z družino na daljno pot za mo-žem, ki je tu pri vojakih. V velikem mestu je bila prepuščena sama sebi brez močve pomoči in bila bi res od glada poginila, ako bi bila čakala rešitve od onih, ki so poklicali moža proč od družine, za katero je moral sam vse zaslužiti. Topničar je svojo ženo lepo sprejel in jo je peljal v ba-taljonsko pisarno k majorju. Prosil je, naj ga puste domov, ali pa naj skrbe za družino. In res se je major uboge družine usmilil, odkazal jim je mesto v šotoru, dobijo hrano od kompanije, in tudi plačo jim bodo menda dali, kakor topničarju pristoji: nazaj ne gredo, ker bi ne imeli kaj jesti — mož pa tudi ne sme domov. — Pomislite tedaj, če bo stvar tako naprej trpela, kam pridemo. Ako bodo začele žene iti za svojimi možmi, se bo naš ta-bor spremenil v naselbino, če pa bi velika vojska nastala — bi morale družine od glada umirati, ali pa iti po svetu, kakor ob 30letni vojski. Škoda je za tisti kruh, ki so ga v Al-banijo poslali, naj bi ga bili rajši rzdelili med lačne družine naših re-zervistov, ki tu že 7 mesecev čakajo na odrešenje. Grof Berchtold in dru-gi lahko vodijo politiko — ampak treba bi bilo vpoštevati, da smo re-zervisti tudi ljudje. Ako je človek sam, pretrpi tudi te nedostatke, ki vladajo med nami — reveži so oni, ki imajo družine, in delo doma. Ško-da, da ni mogoče napisati vseh dov-tipov, ki se slišijo. Manula, 23. junija 1913.

Kaj se zahteva v XX. stoletju od učiteljev. Neki nadzornik je poklical k sebi v farovž učitelja in med njima se je razvil ta pogovor: Prvo vprašanje: »Ali hodite redno k spovedi?« — Učitelj: »Ne!« — Drugo vpraša-nje: »Ali se odkrijete spoštljivo in spodobno vsakemu gospodu duhov-niku?« — Učitelj: »Ne, če nisem ž njim osebno znan.« — Tretje vprašanje: »Ali je res, da se zadnjič niste odkrili presvitlemu gospodu knezo-škofu, ko se je peljal skozi vas?« — Učitelj: »Ne.« — Sedaj se na nad-zornik zadere nad ubogim učiteljem z grmečim glasom približno tako-le: »V imenu c. kr. okrajnega šolskega sveta vam pod najhujšimi posledica-mi za slučaj nepokorščine zapovedu-jem, da morate hoditi redno k spo-vedi, da se morate vsakemu duhov-niku, brez izjeme spoštljivo odkri-vati in da morate presvitlega in pri-moslostivega gospoda knežškofa vselet z odkrito glavjo spoštljivo in najvdačnejše pozdraviti, kadar vas doleti ta nepopisna sreča, da ozrete njegovo častljivo obličje!« — Tako je nadzoroval pedagog najnovejšega kova l. 1913. — Kaj čuda potem, če se hoče baje z višje strani predlagati, da naj se da učiteljem ukaz, da mo-rajo vsak dan hoditi v cerkev in v nedeljo k maši. Tako bodo mežnarji kmalu več, kakor učitelji. Tako na-prduje — vojvodina Kranjska in — slovenski narod.

Klerikalni novostrujarji na Goriškem so imeli dne 26. junija shod za-upnikov. Došlo je okolu 300 mož, med temi največ duhovnikov. Za predsednika je bil izvoljen župnik Rojc iz Mirne, za podpredsednika žu-pan Anton Rejec in župan Franc Grgič. Referiral je vikar Jož. Abram o predmetu, kako je prišlo do razkola in v čem se stara in nova struja razlikujeta. Dr. Breclj je govoril o de-želni politiki in o razmerah v deželi in stranki. Dekan dr. Knavs iz Cerk-na je bičal dosedanje delovanje stare struje, predlagal pa je, da se še poizkusi skupni nastop, s tem, da se pošlje deputacijo k dr. Gregorčiču in da se mu predloži resolucija, ki je bila vodstvu stare struje od nove struje predložena dne 9. t. m. Za slu-čaj pa, da dr. Gregorčič teh zahtev noče vpoštevati, naj se gre svojo pot naprej. Ta predlog je bil soglasno sprejet. Za slučaj, da se pogajanja prekinajo, se je sprejela resolucija, da boj nove struje gre proti liberaliz-mu, socialni demokraciji in vsemu, kar je v škodo narodnemu obstoju, vsiljeni boj od stare struje sprejme, ni ji za boj za osebe, le za načela, pro-testira proti temu, da bi bila stara struja S. L. S., da je samo nova stru-ja, ki je S. L. S. ustanovila in jo orga-nizirala. Ker dr. Gregorčič ni pristoi-pil na resolucijo, so postavili novo-strujarji svoje kandidate. Novostru-jarji so klerikalci pravega pristnega kranjskega kova — njih idiotstvo je znano iz »Novega Časa«.

Zanimiv slučaj kranjske kulture in gospodarstva. V neki vasi Klein-winkel na Kranjskem so bili izvoljeni sledeči možje v krajni šolski svet: Franc Vesel, Anton Vesel in Janez Vesel. Ti trije so imeli odločevati po-

eg predsednika. Franc Vesel je rekel, da nima časa, ker mora delati na polju. Anton Vesel je rekel, da je namenjen v Ameriko. Janez Vesel pa je rekel, da v par dneh odide — tudi v Ameriko. Ker se ni moglo nobenega kaznovati zato, da volitve ni sprejel, se je morala volitev v krajni šolski svet še enkrat razpisati. O domovinu!

Iz Trebnjega nam poročajo, da je oni pobožni c. kr. uradnik, o katerem smo poročali, da je bil nedavno gori na Čatežu očevljan, normal te dni na božjo pot na Bučko. Nesel je tja cel snop rožic, rudečih rožic dehtočih — les chaines de l'amour. Pravi, da jih je hotel poslati nekam, ker jih pa ni hotel oddati na pošto v Trebnjem, jih je nesel v »najbližnjo« Bučko — na pošto. Gotovo jih je tam tudi dobro započital. Cmok. Od gospodične poštarice je dobil pa receptis.

Za trgovce. V naši včerajšnji notici glede volitev v Trstu bi bili še lahko dostavili, da so Italijani ogromne svote denarja porabili za agitacijo, za podkupovanje itd. Vse te stroške pa so plačali po večini kranjski »narodni trgovci«, kajti Italijani so se parkrat pobahali, da ves dobiček — in tega ni malo — kar ga imajo pri »ščavih«, porabijo za uničevanje Slovencev ob morju pri volitvah, oz. za Lego nazionale v Istri. — Narodnjak.

Nasvet. »Dan« je priobčil pritožbo ljubljanskih okoličanov o predrznih vlomih tatarske družbe v Gameljnih in pod Smarno goro, okoli Vrhnike itd., pred par tedni pa je bilo čitati o nevarnem roparju, ki je strah in trepet vsem in kmetom po hribih v Poljanski dolini nad Škofjo Loko. Ne preteče dan, da ne bi bilo čitati po naših časnikih o pobojuh, roparskih tatvinah v naši deželi. Dopisnik iz Gameljnov je čisto umestno opozoril, da bi morda kazalo v takih slučajih pritegniti tudi vojaštvo sicer zelo marljivemu orožništvu v pomoč. Dasi sem nato že večkrat sam mislil, mi daje posebno gameljski slučaj povod k sledečim vrsticam. Kdor je količkaj čital vojaške zgodovine, je gotovo naletel v njej na odstavke, da so posamezni vojskovodje povabljali vojaška krkela za ohranitev javne varnosti, deloma pa tudi za to, da so vzdrževali svoje vojaštvo vedno v nekakem vojnem razpoloženju. Že Herodot, grški zgodovinar piše sicer samo o lovu, da je namreč lov najboljša priprava za vojsko, utrjuje telo, bistri vid in petri nosluh. In kedo je več v prirodi kot lovec, neprestano v borbi za plenom, v boju z elementarnimi silami, v izpostavljanju raznim nevarnostim, v prenašanju neprimernosti, mraza, vročine, lakote in žeje. Če bi torej posamezni oddelki vojaški patrolirali liki štrafonom v Bosni dan in noč po naši deželi — vojaštva imamo dovolj v Ljubljani — kolikokrat bi bili ljudje rešeni po deželi iz stisk, kako bi izginili iz dežele razni rokovernjaci, roparji in tatovi, koliko nesrečnih pobojev po vaseh bi bilo preprečenih vsled strahu pred vojaškimi »blestečimi« patrolami Te vrstice so napisane z najboljšega namena z željo, naj bi se tudi vojaštvo pritegnilo slavemu orožništvu v pomoč, ljudem po deželi v korist. Te vrstice nimajo namena zmanjšati veljavo slavnega orožništva po deželi, saj stori vse, kar more, toda kakor piše zadnji dopisnik iz Poljanske doline: Edini trije orožniki so po cele dneve v službi po Poljanskih hribih, se trudijo, da bi dobili roparja v pest. Bivši vojak. — Priobčujemo, dasi se ne strinjamo. Op. ured.

Poročila sta se danes br. Peter Lučan, starosta Sp. Idrijskega Sokola z gđc. Marico Rupnik. Novo poročencema obilo sreče! Na zdar!

Akademsko povišanje. Danes, 28. t. m. bo promoviral na staroslavni Karlo-Ferdinandovi češki univerzi v Pragi za doktorja prava g. Slavko Weixl iz Maribora. Castitiano!

Nepravaga zadel. Zidarski pomočnik Martin Plemelj se je te dni začel med svojim delom na Bledu pripraviti s svojim tovarišem. Med prepričevanjem Plemelja pobral kamen in ga je zalučil z veliko silo proti svojemu nasprotniku. Kamen pa je zgrešil svoj cilj in je zadel 14letnega zidarskega učenca Tomaža Črva na glavo. Črv je dobil na čelu precej veliko rano.

Predrzna tatvina. Doslej neznan tat se je splazil pred kratkim s pomočjo lestve čez visok vrtni zid posestnika in odvnetnika dr. Alojzija Krauta v Kamniku v spalnico omenjenega odvnetnika. Tam je ukradel z nočne mizice črno usnjato denarnico s 34 kronami, niklasto žepno uro z zlato verižico in s priveskom, v katerem sta se nahajali dve majhni fotografiji. Na eni izmed njih je fotografirana žena z otrokom, na drugi s petimi otroki.

Tatvina. Gostilničarju in kavararju Viktorju Schleglu v Kamniku je bila pred kratkim ukradena s

klobuka, ki je visel na obešalniku 40 kron vredna brada divje kože. Iz kavarne je odnesel tat eno biljardno kroglo.

Aretacija tatu. Pretekli terek je prodal neki vandrovec na svojem potovanju skozi Domžale neko kolo za 48 kron. To se je zdelo orožništvu zelo sumljivo in je vandrovec aretiralo. Dognalo se je, da je vandrovec leta 1886 v Mariboru rojeni delavec Ivan Tiefertgraber, katerega išče okrajno sodišče v Slovenjem gradeni radi tatvine že od leta 1911. Tiefertgraber je skrajaj tajil tatvino, slednjič pa je vseeno priznal, da je ukradel kolo iz odprte veže neke gostilne v Ljubnem. Orožništvo je Tiefertgraberja izročilo okrajnemu sodišču v Kamniku. Pri njem so našli še ves denar, ki ga je dobil za ukradeni kolo.

Napad učenca na profesorja. V Zolkjevu pri Lovu na Gališkem je dne 26. t. m. napadel 17letni gimnazijec Mihalczuk gimnazijskega ravnatelja Eliasa z železnim drogom in ga je na glavi težko poškodoval. Vzrok tega čina je bilo slabo spravevalo, katerega je Mihalczuk prejel in za katerega je bil po njegovem mnenju odgovoren ravnatelj Elias.

Stražnik kot veleizdajalec. Dne 26. t. m. se je začel pred državnim sodiščem v Lipskem volunski proces proti stražniku u Jenicku iz Wilhelmshavena. Jenicke, ki je obtožen veleizdaje, ni odgovoril na nobeno vprašanje, ki mu ga je postavil predsednik sodišča. Delal se je tako, kakor da ne bi ničesar slišal. Zdravniki so izjavili, da je Jenicke simulant. Jenicke je padel nenadoma med obravnavo na tla, tako da so ga morali stražniki dvigniti. Obravnava je bila tajna.

Stavka visokošolcev v Krakovu. Kakor se iz Krakova poroča, so slišatelji tamonje univerze priredili dne 26. t. m. solidarno z lvoškimi študenti enodnevno stavko z demonstracijo. Rektor je predavanja sistiral do ponedeljka.

Okrađeni ameriški poslanik. Amerikansk. poslanika, ki se je na svojem potovanju vstavil te dni v Parizo, so neznanj tatovi kaj občutno okradli. V nekem tamonjem hotelu je poslaniku nenadoma izginilo več denarnic z znatnimi svotami kakor tudi precej kreditnih pisem. Tatovi so okradli poslanika približno za 60.000 frankov.

Ljubljana.

—Cvetlična okrožja za Ciril-Metodov dan dne 5. in 6. julija v Ljubljani. Ljubljansko mesto se je razdelilo za Ciril-Metodov dan dne 5. in 6. julija v sledeča cvetlična okrožja: I. Mesto. 1. Zaloge: Francovo nabrežje št. 5, načeljuje ga. Pintarjeva. Obseg: Stritarjeva ulica, Lingarjeva ulica, Pred Škofijo, Francovo nabrežje. Mestni trg, Pod Trančo. 2. Zaloge: v kavarini Zalaznik. Načeljuje ga. L. Bergantova in gđc. Tina Zalaznikova. Obseg: Stari trg, Sv. Jakoba trg, Florijanska ulica. 3. Zaloge v Mestnem domu. Načeljuje ga. Vučnikova, Fran Josipa trg, Kopitarjeva ulica Vodnikov trg, Streliška ulica. II. Poljansko predmestje. Zaloge na Poljanski cesti št. 25. Načeljuje ga. Bizjakova. Obseg: Poljanska cesta, Ambrožev trg, Elizabetna ulica, Strossmayerjeva ulica, Stare pravde ulica, Ciril-Metodova ulica, Domo-branska cesta. III. Sv. Petra predmestje. 1. Zaloge v Kolodvorski ul. št. 3. Načeljuje ga. Kochova. Obseg: Sv. Petra cesta, Komenskega ulica, Kolodvorska ulica, do Sv. Petra ceste. 2. Zaloge v Cegnarjevi ulici št. 4. Načeljuje ga. Trškanova. Obseg: Sv. Petra cesta od Resljeve ceste, Zaloška cesta, Škofja ulica, Ilirska ulica, Vrhovčeva ulica. 3. Zaloge v gostilni Zupančičevi. Načeljuje gđc. Kenda. Obseg: Ahacjeva cesta, Martinova cesta, Prisojna, Holzapfelova, Bohoričeva in Jenkova ul. 4. Zaloge v Kolodvorski ulici. Načeljuje ga. Šega. Obseg: Resljeva cesta od Komenskega ulice do južnega kolodvora, Slomškova ulica in Kolodvorska ulica od Komenskega ulice do južnega kolodvora. IV. Frančiškansko predmestje. 1. Zaloge v kavarini Evropa. Načeljuje ga. Podkrajšekova. ga. Potočnikova in gđc. Rohrmannova. Obseg: Dunajska cesta od kavarne Evrope do žel. proge, Sodna ulica, Marije Terezije cesta. 2. Zaloge v Šelenburgovi ulici št. 3. Načeljuje ga. Hudovernikova. Obseg: Šelenburgova ulica, Dunajska cesta do kavarne Evrope, Knafljeva ulica. 3. Zaloge v Narodnem domu. Načeljuje ga. Klobučarjeva in gđc. Grošljeva. Obseg: Tirolska promenada, Fr. Josipa cesta, Bleiweisova cesta do vladne palače. 4. Zaloge v Narodni kavarni. Načeljuje ga. Siceva. Obseg: Kongresni trg, Židovska ulica, Gosposka ulica. 5. Zaloge v Kavarni Prešern. Načeljuje ga. Tekavčičeva. Obseg: Mestni trg, Prešernova ulica, Wolfova ulica, V. Gradišče, Zaloge na Bregu. Obseg:

Breg, Turjaški trg, Cevljarska ul., Jurčičev trg. 2. Zaloge na Rimski c. št. 2. Načeljuje gospa Pfeiferjeva in ga. Begova. Obseg: Gradišče, Vgova ulica, Valvazorjev trg, Hilserjeva, Simon Gregorčičeva in Erjavčeva ulica. VI. Kolizej. Zaloge na Mar. Terezije cesti št. 6. Načeljuje ga. Bajželjeva. Obseg: Okoliš Kolizeja, Mar. Terezije cesta. VII. Krakovo in Trnovo. Zaloge v Gradiškovi ulici št. 19. Načeljuje ga. dr. Kozi-nova.

—Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani javlja, da se povodom slavnostnega zborovanja nameravani banket vsled nepričakovanih ovir ne more vršiti. Pač pa se bodo a čast vnanjih gostov vršil obed v hotelu pri Tratiniku in se prisi vse vnanje goste, domače obitnike in prijatelje obrtnega stanu, da se istega obeda udeležijo. Gospodom, ki so za banket že plačali se isti dan vrne svota 3 K.

—Na znanje vzeto. V včerajšnji seji dež. šolskega sveta je vzel dr. Zajec na znanje, da je ravnatelj Junovic prepovedal dijakom nesti za svojim umrlim profesorjem slovenske narodnosti dr. Pajkom venec z barvami kranjske dežele.

—Neverjetno pa vendar resnično. Neki delavec je dobil v Voloski-Opatiji poselsko knjižico v hrvaškem jeziku. S to poselsko knjižico je prišel delavec v Ljubljano in knjižica je prišla na c. kr. drž. policijo. Kaj so storili z njo? Ker pri ljubljanski policiji prav nič slovensko ne razumejo so jo prevedli v pristno nemščino in so z rdečo tinto napisali poleg hrv. oz. slovenskih besedi nemški prevod. Celo pristno hrv. štampilo: občina Voloska-Opatija so prevedli: Gemeinde Voloska-Abazija. Na drugi strani so zapisali »Uebersetzung und Korektur amtlich von der k. k. Staatspolizei itd. — Vprašanje je: Kako pravico ima ljubljanska policija do poselske knjižice, ki je oseba last! Ali ni škandal, da se v sredini Slovenije prevaja poselsko knjižico sestavljeno v slov. hrv. jeziku, ki mora biti pri nas vsem uradom in uradnikom razumljiv? Kako si upa policija prevod izvršiti v knjižici na svojo roko, ne da bi jo posestnik dovolil? Ta slučaj je tako kričeh, da bo treba o njem še drugod govoriti.

—Imenovanja pri mestnem užit-niskem zakupu. Imenovani so: Stalnim prejemnikom gosp. Ivan Zupan, g. Fran Pelko. Stalnim preglednikom pa nočni preglednik g. Valentin Fortiš. Vsi imenovani so mladi zavedni možje. Častitamo. Pripravlja se tudi prestava več prejemnikov raznih mitnic, ker je dosedanj prejemnik Dol. mitnice g. Ante Gams vpokojen.

—Football-match »Slavia« v. »Ilirija«. Vnovič opozarjamo občinstvo, da se vrši tekma »Slavia« v. »Ilirija« dne 2. julija na igrišču ob Lattermannovem drevoredu. Ta tekma, ki bo nedvomno ena najznamenitejših športnih priredb, nam hoče pokazati, kako daleč so drugi narodi v športu pred nami in kako visoko je razvit specijelno nogomet med bratskimi Čehi. »Slavia«, ki je eno prvih svetovnih moštev, nastopi proti »Iliriji« v sledeči sestavi:

Pimmer
Krummer Vesely
Benda Koly Macoun Boh
Medek Belka Hajny Jahn Bohata

V tej sestavi, morda včasih z malimi spremembami je dosegla »Slavia« res lepe uspehe. Tako je dosegla pri tekmah z Angleži, ki so pravi mojstri v tem športu, naravnost presenetljive uspehe. Tako na primer: versus Irski Celtic iz Belfasta podlegla 2:4 in 2:3; versus Cambridge University zmagala 3:1 in 2:1; versus Jesus College Oxford University zmagala 4:0 in 4:2; versus Old Malvernians zmagala 5:0 in 6:1; versus Isont Corinthians (repr. angl. amat.) prvič podlegla 1:5, drugič zmagala 3:1; versus Eastbourne zmagala 6:1 in 3:1; versus Civil Service zmagala 2:1 in 4:2. — Kakor je razvidno iz teh rezultatov je moštvo, ki igra v sredo 2. julija, res eno prvih na kontinentu in nikdo naj ne zamudi prilike ogledati si igrjo tega svetovnega moštva.

Prijateljski šport in Čehov se opozarjajo, da se vrši po tekmi prijateljski sestanek v hotelu »Trivoli«.

—Tekma »Slavia« — »Ilirija«. Vstopnina za k tekmi »Slavia« — »Ilirija« je določena: 3 K ložni sedeži, 2 K numerirani sedeži in navadni sedeži a 1 K, stojišče 80 h, za otroke in vojaške do narednika 20 h. Vstopnice se dobijo v predprodaji v sledečih trafikah: Česarik (Šelenburgova ulica), Dolenc (Prešernova ulica), v glavni in v trafikah v Unionu. Ker je za tekmo zanimanje velikansko, naj si po možnosti preskrbi vsakdo pred vstopnico.

—Št. petersko žegnanje! V nedeljo, na praznik sv. Petra in Pavla se vrši običajno žegnanje v šentpeterski fari. Vsako leto je to dan največjega vrvenja. Letošnje žegnanje pa gotovo prekosl vse. Napredno po-

litično in gospodarsko društvo za šentpeterski in kolodvorski okraj je poskrbelo letos za največjo zabavo z pridelitvijo veselice na vrtu hotela Tratinik. Na tej veselici se snide vse, ki je in hoče biti dobre volje. In zakaj tudi ne? — Tu slišiš izborno godbo Sokola I., ter dobro ubrano petje »Ljubljanskega Zvona« — nadalje bo ples, koja točka bo pač plesazeli-ne najbolj razveselila. Pri vsem tem pa postane človek žejen in lačen, pa tudi za to bo najbolje poskrbljeno v vsakem oziru. A ne samo to, še celo slavni poseti paša je obljubil, da nam postreže s pristno turško kavo. Tudi Fortuna bode igrala svojo ulogo pri velikem srečolovu z bogatimi dobitki. In za vse to je vstopnine le 40 vinarjev za osebo, med tem, ko so otroci prosti vstopnine. Geslo vsih naprednih Ljubljančanov bodi: V nedeljo vsi k Tratiniku.

—Sokolski zlet v Ribnici. Sokolska Zupa Sokol I. priredi dne 20. jul. zlet v Ribnici. Priprave so v polnem teku. Vspored sledi.

—Umrli so v Ljubljani: Franc Ljubič, hlapec, 30 let. — Blaž Frontini, posestnikov sin, 14 let. — Elizabeta Gradolnik, posestnikova žena, 38 let. — Ivan Kmet, ubohec, 54 let. — Alojzij Kunčič, sin železnškega delavca, dve leti.

—Kinematograf »Ideal«. »Ločen od sreče« je naslov damatičnemu igrokazu v 3 dejanjih, ki se predvaja do ponedeljka. Ostali spored je vlezanimiv. 1. Pluskajoči valovi. (Krasni naravni posnetek.) 2. Avgustin išče Piefkejevo zapuščino. (Velekomično.) 3. V zapadni Afriki. (Potovalni film.) 4. Dobra služba. (Dramatična življenjska slika.) — Samo popoldne, 5. Gaumontov teden. (Kinematografska poročila o najnovejših dogodkih, sportu, literaturi, modi v Parizu itd.) 6. Piefkejeva življenjska usoda. (Humoristično.) 8. Polidoričev lunaški pogum. (Velekomično.) — V torek »Cowboyški milijonar« Senzacijska ameriška veseliga, z vratolomnimi jahalnimi umetnostmi.

—Slavno občinstvo opozarjamo na današnjo prilogo banke »Slavije«.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljanski občinski svet je imel včeraj ob 6. zvečer v mestni dvorani svojo izredno sejo. — Župan otvori sejo, konstatira sklepčnost in imenuje verifikatorjem občinska svetovalca Hudovernika in Srebota. Preide se nato k I. točki dnevnega reda.

Naznanila predsedstva.

Svojo odsotnost so opravičili občinski svetovalci: Strukelj, Višnikar, Bahovec in dr. Novak. — Od deželnega predsedstva je prišlo naznanilo, da se bo dne 30. junija t. l. služila za pokojnim cesarjem Ferdinandom v tukajšnji stolni cerkvi svečano sv. opravilo. — Deželna zveza obrtnih zadrug v Ljubljani naznanja, da bo imela v ponedeljek 30. junija t. l. povodom desetletnice svojega obstoja ob 11. uri dopoldne v posvetovalni dvorani mestnega magistrata slavnostno zborovanje. — Čisti dobiček koncerta, ki je bil v »Unionu« ob priliki tekmovalnega vojaškega streljanja, znaša 433 K. — Župan mesta Zagreba je poslal knjigo »Ilustrovan album grada Zagreba«. — Zemljedelski svet za Češko je poslal en iztis letnega poročila za l. 1912. — Predlog obč. svetovalca Pustoslemška z dne 8. aprila t. l. glede opustitve posebnega vlaka na Gorenjsko, je železniško ministrstvo zavrnilo. — Iz obč. seje z dne 10. junija je obč. svetovalec Belič interpeliral glede poprave Dunajske ceste. V tej zadevi se je naprosil erar, da ukrene potrebne korake. — Občinska svetovalca Marinko in Tomaž Novak sta vložila interpelacijo glede svetilk v nekaterih mestnih ulicah. Vse svetilke namreč ne gorijo. Ravnateljstvo mestne elektrarne poroča, da prižigalec ne more vedeti za vse, če gore, ker se prižigajo v skupinah, pri tem so pa udeleženi tudi otroci, ki nalašč ugašajo svetilke. — II. točka dnevnega reda: Odobrenje zapisnika zadnje seje. Zapisnik se odobri. — Župan preide nato k tretji točki dnevnega reda:

Poročilo magistrata o prošnjah za vzprejem v občinsko zvezo.

Poročevalec magistratni komisar g. Govekar.

Vzprejetih je v občinsko zvezo 125. Druge prošnje so odklonjene.

Personalnega in pravnega odseka poročili.

Poročevalec dr. Ambrožič. Novo načelstvo »Gasilnega in reševalnega društva« se potrdi. Prošnji »Narodne socialne zveze«, da v slučaju razida društva prevzame društveno premoženje mestna občina, se ugodi.

Finančnega odseka poročila.

1. O dopisu magistrata glede nekaterih prememb načrta zakona o pobiranju posebne občinske doklade na žgane opojne tekočine. V tem načrtu je bilo nekaj pogrškov, ki so se popravili. Finančnega odseka predlog je, naj občinski svet ta načrt odobri. Sprejeto. 2. Prošnja poveljstva c. kr. topničarskega polka št. 7 za preureditev nekega stanovanja v topničarski vojašnici v pisarno ter odpis odpadajoče najemščine. Ker ima topničarska vojašnica malo prostora, naj se podčasniško stanovanje v vojašnici opusti in naj se spremeni v pisarno, s tem bi odpadla najemščina. Sprejeto. 3. Dopis magistrata glede nabave in vzdrževanja Minimaxaparatov po raznih mestnih poslopih. O tem se bo razpravljalo v eni prihodnjih sej. 4. Prošnja »Zaveze« avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev za podporo povodom proslave petindvajsetletnice te »Zaveze«. Poročevalec obč. svetnik Likozar. Odsek predlaga, naj občinski svet dovoli »Zvezi« podporo 500 K v pokritje njenih izrednih stroškov. Sprejeto.

Stavbnega odseka poročila.

Poročevalec obč. svetnik Štembov. Dopis magistrata glede poročila kolavdatorja o nekaterih računih za izvršena dela pri zgradbi c. kr. državne obrtne šole. Več strankam naj se izplača končne zaslužke. Tvrđki Vidic & Comp., tvrdki A. Žabkar za neko okusno ograjo nadplačila 270 K, Francu Staretu 210 K nadplačila. Za popravo slikarskih del 150 K. Stroške za snajenje naj prevzame mestna občina k stavbnim stroškom. Sprejeto. 2. Priziv Jakobine Kastner proti odloku magistrata glede dovoljenja kavarniškega vrta Franu Krapežu na Dvorskem trgu. Jakobina Kastner je napravila priziv proti odloku magistrata, češ, da je za napravo kavarniškega vrta oviran javni promet in da se baje kali nočni mir. Odsek predlog, da se ta priziv kot neutemeljen zavrne, je sprejet. 3. Dopis mestnega stavbnega urada glede naprave javnega pisarja ob Karlovskem mostu. Pisar bo stal na desnem bregu Gruberjevega kanala, kjer je sedaj hišica užitinskega zakupa. Vsled tozadevnih stroškov naj se dovoli še 400 K dodatnega kredita. Kredit je dovoljen. — Župan preide k VII. točki dnevnega reda, k

poročilu šolskega odseka

O dopisu mestnega šolskega sveta glede osnove pravilnika za dnevno zaveščenje na IV. mestni deški ljudskih šoli. Poročevalec občinski svetnik Likozar. Mestni šolski svet je nasvetoval nekaj spremembe v omenjenem pravilniku, katerega naj občinski svet v vseh njegovih točkah odobri. Pravilnik se odobri. Nadzorovalnemu učitelju Pogorelcu naj se podeli 50 K nagrade. Sprejeto.

Poročila mestne elektrarne in vodovoda.

Poročevalec obč. svetnik Reissner. 1. Letno poročilo splošne avstrijske družbe malih železnic o uspehu mestne cestne električne železnice ljubljanske za leto 1912. Dobiček mestne cestne električne železnice znaša 274 K 85 v. Račun naj občinski svet vzame na znanje. Sprejeto. 2. Prošnja c. kr. finančnega ravnateljstva za odpis večje porabe električnega toka. Odpise naj se na račun 61 K. Sprejeto. 3. Prošnja Alojzija Steinmetza za odpis večje porabe vode, se zavrne. — Na vrsto pride IX. točka dnevnega reda. Samostalni predlog občinskega svetovalca dr. Ivana Zajca v zadevi ljubljanske delniške plinarne. Župan predlaga, naj se izroči ta predlog finančnemu odseku. Obč. svetovalec Pammer predlaga naj se izvoli tozadeven odsek, obstoječ iz 5 članov. Glasovalo se bo za odsek koncem javne seje. Dnevni red javne seje je s tem izčrpan. Pridejo na vrsto nujni predlogi.

G. Engelbertu Franchettiju se podeli ljubljansko meščanstvo.

Predlagatelj podžupan dr. Triller. V priznanje zaslug, ki si jih je stekel obč. svetnik g. Engelbert Franchetti na obrtnem polju, naj se mu podeli od desetletnice njegovega dela brezplačno ljubljansko meščanstvo. Predlog je sprejet z aplavzom. — Nato poda občinski svetovalec Šteje resolucijo glede nekaterih sprememb v mestnem policijskem redu. — Slednjič poda še župan dr. Tavčar nujen predlog glede škode, ki je nastala vsled del v Ljubljaničini strugi z ozirni na Leuzevo hišo. Zidovje v hiši je popokalo in še več drugih poškodb je nastalo vsled kopanja v strugi. Stavbinska družba je komštirala škodo in jo presodila na 3000 K. Lastnica g. Rot & comp. zahteva za škodo 1800 K. Predlog župana je, naj mestna občina popolnoma pokrije s to svoto vso škodo. Obenem pa je mestna občina odvezana od vsake kakršneoli bodoče škode. Županov predlog je sprejet.

Sledi še glasovanje k predlogu občinskega svetnika dr. Zalca v zadevi ljubljanske delniške plinarne naj se namreč določi poseben odsek, ki bo ob stal s 5 članov. V ta odsek se izvolijo občinski svetniki: dr. Triller, Pustoslavšek, Hudovernik, Lilleg in Pammer. Ob 8. uri zaključijo župan javno sejo. Sledi tajna.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Boji se nadaljujejo. — Francija in Rusija pozivata Rumunijo da mobilizira proti Bolgariji. — Rumunska nota Bolgariji.

Danes je skoro jasno, da se ne gre za posamezen slučaj prevzetnih bolgarskih oficirjev, temveč, da se gre za nekaj obširnejšega. Kljub miroljubnosti Srbije, kljub poslednjim sejam, ki imajo odločiti, ali naj razsodi Rusija ali ne, kljub vsemu ne prenehajo bolgarski napadi na srbske pozicije. In bolgarska vlada molči! Ali se pa mar godi vse na njeno povelje! Torej hoče Bolgarija vojno brez napovedi; brez napovedi hoče napasti Srbe, svoje zaveznike, ko je Turčiji vlni vojno korektno napovedala! Iz Solije ni nobenih vesti, ki bi potrjevale nasprotno dejstvo. Bolgarska vlada molči in odobrava.

Pariz, 27. junija. »Temps« poroča iz Sofije, da je v bližini Vidina 60 mož srbske kavalarije prekorčali reko Timok. Bolgari so četo obkolili in jo do zadnjega moža poklali.

Pariz, 27. junija. »Temps« poroča iz Beograda, da so danes zjutraj zopet hoteli Bolgari prodreti preko reke Zlatovske in zavzeti srbske pozicije, toda Srbi so jih zopet pognali. (Bolgari iščejo Slivnice — in jo bodo dobili.)

Bolgarija igra prav nevarno igro. Daj bog, da bi se kesala. Znaki so pa že tu, za Bolgarijo niso ugodni. Bolgarija je menda pozabila, da ima za hrbtom Rumunijo.

Bukarešt, 27. junija. Listi poročajo senzacionalno vest, da je rumunska vlada poslala bolgarski vladi noto, v kateri ji naznanja, da bo uveljavila Rumunija svojo armado takoj v akcijo, kakor hitro napade Bolgarija svojega zaveznika. Če je bolgarska armada napadla srbske čete, tedaj bo sledilo rumunsko povelje že danes. Bolgarija ogrožuje evropski mir in to hoče preprečiti Rumunija s tem, da Bolgarijo napade. (Če tudi se vest ne potrdi, je vendar značilna za rumunsko mnenje.)

FRANCIJA IN RUSIJA POZIVATA RUMUNIJU, DA MOBILIZIRA PROTI BOLGARIJI.

Dunaj, 27. junija. Kakor se v dobro informiranih krogih govori, sta šla včeraj francoski in ruski poslanik k rumunskemu min. predsedniku Majorescu in ga pozvala, da naj rumunska vlada takoj mobilizira svojo armado proti Bolgariji. Rumunska vlada sicer ni direktno ugodila, pač pa je poslala Bolgariji noto, kjer ji pravi, da si Rumunija za slučaj vojne pridrži popolnoma proste roke.

STUERGH JE ZAČEL LEPOŠO PESEM PETI.

Dunaj, 27. junija. Danes je podal v gosposki zbornici grof Stürgkh poročilo o zunanji politiki. Dejal je, da so balkanski narodi na poti mirne poravnave. Avstro-Ogrska, bo, kot je bila, tudi za časa vojne, prijateljskega (!) duha napram balkanskim narodom. Simpatije Avstro-Ogrske veljajo za vse balkanske države brez izjeme. Vspeha balkanskih držav niso pozdravljali samo avstro-ogrski Slovani, temveč tudi neslovansko prebivalstvo. In tako dalje je šla lepa pesem...

IZ BELGRADA.

Kako je s Pašićem izpadlo, se do tega trenutka še ne ve. Popoldne je bila seja, na kateri so nacionalisti interpellirali vlado radi dogodkov ob

Zlatovski reki in radi zahteve Rusije, da Srbija izroči spor ruskemu razsodišču.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisanim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Centenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

Učenca in učenko sprejme modna trgovina P. Magdič, Ljubljana.

Iščem službe vratarja, hišnika, sluge itd., večje slovenščine in nemščine. Naslov v »Prvi anončni pisarni«.

Hiša na prodaj. Zaradi odpočitovanja gospodarja se v bližini nove šole prodajo dobro obrešujoča hiša z vrtom. V hiši so 4 stanovanja z letnim dohodkom 400 K in stanovanje za gospodarja. Cena 10.000 K, treba samo 6000 K, drugo ostane vključeno. Izve se pri Mat. Vidmarju, Novi Vodmat 112.

Ugodna prilika za kamnoseka!

V Bršljinu pri Novem mestu, kjer obstoja že stara kamnoseška obrt, se ista zaradi rodbinskih razmer takoj odda v najem pod ugodnimi pogoji. Več pove: Ana Kokalj, vdova kamnoseka v Bršljinu pri Novem mestu.

Laška kuhinja v Ljubljani.

Od danes naprej se dobe vsak dan sveže morske ribe in najboljše vino Teran iz deželne kleti Parenco.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogled, toplotmer, in zrakomer vseh vrst. Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu. Cenike pošiljam na zahtevo zastonj in poštne prosto.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospodskulica števil. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga večno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gume iz svil in blaga, trpežne tudi za eksport po morju.

Mednarodno spedijsko podjetje

R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876.

Telefon števil. 60.

Podjetje za prevoznino ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicijska in skladišča. — Ekspresni promet ovoj. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstrijskega Lloydja.

Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Del. glavica:

K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad K 1.000.000.

Stritarjeva ulica števil. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spletu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Rezerzni fond K 58.641.432,56. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695,77.

„SLAVIJA“

Po velikosti draga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vsa pojasnila daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastni bančni hiši

v Gosposki ulici št. 12.

Slovinci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Ne glede na vrednost blaga

dajem panama slamnike, ki so preje stali 12—14 K za 6 K spalne obleke 13—16 " " 7 " bele obleke zadnje nov. " " " " 40—50 " " 14 " prašne, plašče " " " " 18—20 " " 10 "

Dalje velika zaloga pralnih oblek za gospode in otroke po najnižjih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Izgotovljene obleke

površnike, pelerine za moške in dečke. Fine vrhne jopice, cele obleke (kostume) in posamezna krila za ženske v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Škofu“ v Ljubljani,

na vogalu Medene ulice in Pred Skofijo št. 3 (nasproti gostilne „Pri Sokolu“. — Podružnica trdnice R. Miklauc.

Velika izbira. — — Stalne nizke cene.

Najboljši gumi podpetniki sedanjosi!!

(gosp. trgovci velik popust)

K. A. Kregar

trgovina usnja na drobno in debelo

Ljubljana,

Sv. Petra c. 21-23

Telefon števil. 96.

Novosti za dame; usnje za modne čevlje v vseh barvah zlata, srebrna, višnjeva, bakrena, zelena itd., pošljem tudi vzorce na vpogled.

Največje podjetje te vrste v monarhiji. 130 lastnih prodajalen!

Cenike franko in zastonj!

Pozornost

vzbujajo nizke cene naših

elegantnih in trpežnih

čevljev

(ovarniška zaloga čevljev

znamka A. F. C. G. (Josip Hočvar)

Ljubljana,

Stritarjeva ulica 9

Velika izbira vsakovrstnega obuvala za gospode, dame in otroke!